

LUD

Jedynе pismo polskie w Brazylii wychodzące dwa razy na tydzień.

Wydawca i Redaktor: Ksiądz Jan Paika

PRENUMERATA: W Brazylii 10\$000 z góry, 11\$000 z dołu, półroczna 6\$000; za przesyłką osobną, nie we wspólnych paczkach, dopłaca się 3\$000; w Argentynie 6 pezów; w Europie 3 dolary; w Ameryce Północnej 2:50 dolary; w Urugwaju 5 pezy urugwajskie.

Adres Redakcji „Ludu”: Curitiba — Aven. Dr. Jayme Reis 115
Adres dla listów: Curitiba — Caixa Postal 155 — Paraná, Brasil

OGŁOSZENIA drobne do 3 cm. wysokości przez jeden łam: do 3 razy należy przysłać 5\$000. — Ogłoszenia płać się zawsze z góry, inaczej nie umieszczają się. Ogłoszenia można płać znaczkami pocztowymi.

„O POVO“ -- Jornal polono bisemanal

Cena numeru 300 rejsów.

W KURYTYBIE do nabycia w sklepach pp. Domańskiego, Krzyżanowskiego, R. Piekarsza — Kubisa.

DR. GETULIO VARGAS W KURYTYBIE

Kurytyba przeżywała w ubiegły poniedziałek jedną z najbardziej wzruszających i radosnych chwil. W tym to dniu lud kurytybski witał Oawobodziciela Narodu Brazylijskiego, Prezydenta Dr. Getulio Vargas'a, Naczelnego Wodza ruchu wyzwolenieckiego.

Już od kilku dni zapowiadany przyjazd Wodza elektryzował Kurytybę, która pragnęła godnie przyjąć Dostojnego Gościa.

Już kilka dni upłynęło, od chwili, gdy Getulio Vargas wstąpił na ziemię parańską, ale jego przyjazd opóźnił się skutkiem niezłozonych manifestacji i przyjęć, jakie po drodze zgotowano Prezydentowi Getulio Vargas'owi.

Aż nareszcie w poniedziałek rano syreny, długim odgłosem, oznajmiły pewny a bliski przyjazd spodziewanego Gościa.

Ze wszystkich stron miasta podążyły gromady ludzi w stronę dworca; im bliżej dworca, tem większe tłumy, tem większy ścisł ludzi z wszystkich klas społeczeństwa. Wszyscy pragną zobaczyć i przywitać Wodza Rewolucji.

Przed stacją kolejową niezliczone, zwarte tłumy ludzi. Mija godzina 9 ta; wszyscy oczekują, bo pociąg spóźnił się o 50 minut. Coraz nowe tłumy nadchodzą, ulice prowadzące do dworca zapelnione.

Wreszcie nowy, potężny odgłos syren zwiastuje, że pociąg z Getulio Vargas nadchodzi; wkrótce ukazuje się na stopniach dworca Getulio Vargas przy odgłosach melodji hymnu narodowego.

Długie a gorące oklaski i okrzyki zebranych tłumów są najlepšíym dowodem serdecznego przyjęcia.

Pokrótkiem przywitaniu Dostojnego Gościa rusza pochód. W pierwszym samochodzie zajmuje miejsce Prezydent Getulio Vargas, Prezydent Mario Tourinho, szefowie domu wojskowego prezydenta Getulio i prezydenta Tourinho.

W drugim samochodzie zajmuje miejsce Generał Plinio Tourinho, Wiceprezydent João Neves, pułkownik Alcebiades de Miranda i pułkownik Goes Monteiro.

W dalszych samochodach orszaku zasiadła komisja z Centro Civico Annita Garibaldi, członkowie Trybunału, Prefekt muniypalny, Chef Policji, i wielu innych.

Pochód ruszył z dworca przez 7 de Setembro, Floriano Peixoto, André de Barros i Barão do Rio Branco — do pałacu Rządu.

Wszędzie rozlegają się okrzyki na cześć Prezydenta, młodzież rzuca kwiaty do samochodu, w którym siedzi skromny, prosty, uśmiechnięty Getulio Vargas, dziękując tłumom za tak gorące przyjęcie.

Wieści z Frontu

ZWYCIĘSTWO POD ITARARÉ

Generał Miguel Costa donosi, że w dniu 17 b. m. odniósł zwycięstwo pod Itararé.

Wojska nieprzyjacielskie zajmowały silnie lewy brzeg rzeki Itararé.

Atak rozpoczęły wojska rewolucyjne o 8 i pół godziny; walka toczyła się zawzięcie przez cały dzień.

Wojska gen. Costy wdarły się zajęły część okopów nieprzyjacielskich. W nocy, wojska nieprzyjacielskie pod osłoną ciemności, opuściły okopy na lewym brzegu rzeki Itararé.

Brak kawalerji, nie pozwalał urządzić pościgu za uciekającym.

Wojska rewolucyjne zdobyły wielką ilość amunicji, nieocieków.

Odwaga wzrasta w wojsku.

WOJSKA W BOITUVA PRZYŁĄCZYŁY SIĘ DO REWOLUCJI

Radjowa stacja Agencji Farrroupilha w Kurytybie otrzymała radiotelegram z Porto Alegre podpisany przez Dr. Oswaldo Aranka, potwierdzający wiadomość o przyłączeniu się wojsk stacjonowanych w Boituva do Rewolucji.

Wiadomość ta jest bardzo ważna ponieważ miasto Boituva, które leży w Stanie S Paulo jest ważnym węzłem kolejowym. W mieście tem stacjonowane było 2000 żołnierzy.

ESPIRITO SANTO W REKACH WOJSK REWOLUCYJNYCH

Z Porto Alegre Agencja Farrroupilha w Kurytybie przejęła radiogram, że wojska wyzwol-

leńcze ze Stanu Minas Geraes wtargnęły do Stanu Espirito Santo i zajęły miasto Victorjã. Prezydent Stanu wraz z członkami rządu ratowali się ucieczką.

ZAJĘCIE CARINHANHA W BAHII

Z Bello Horizonte donoszą, że wojska rewolucyjne, które wyruszyły z Januaria zajęły miasto Carinhanha w Bahii, położone na lewym brzegu rzeki S. Francisco.

ZWYCIĘZKI POCHÓD WOJSK Z MINAS

Dowództwo 5-go Okręgu Wojskowego w Kurytybie otrzymało z Porto Alegre radiotelegram.

Porto Alegre 19-10-1930

Pułkownik Octavio Campos Amaral zajął Victorjã.

Wszystkie kasarnie policji 3-go B. C. ze wszystkimi oficerami niższymi, żołnierzami, bronią, amunicją i kawalerją są w naszych rękach.

Caly Stan Espirito Santo jest opanowany przez wojska z Minas.

SZEŚĆ MIAST BAHIJSKICH ZAJĘTYCH JEST PRZEZ WOJSKA Z MINAS.

Wojska rewolucyjne z Minas Geraes zajęły 6 miast położonych na terytorjum Stanu Bahia, a mianowicie: Carinhanha, Monte Alto, Caetete, Guanampy, Urandy i Condeuba.

WOJSKA REWOLUCYJNE W GOYAZ

Radjotelegram z Recife donosi, że potężny oddział wojsk rewolucyjnych wpadł do Stanu Goyaz, kierując się na stolicę Stanu.

JAKĄ JEST NAPRAWDĘ SYTUACJA

Prezydent Stanu Rio Grande do Sul, Dr. Osvaldo Aranka wysłał do posta Lindolpha Collor w Buenos Aires następujący radiotelegram:

Porto Alegre 17-10-1930

Do ruchu rewolucyjnego przyłączył się 14 ty Bataljon Strzelców z Florianopolis i 28 Bataljon Strzelców z Aracaju.

Zdobyliśmy w ten sposób jeszcze dwa nowe Stany. Pod naszą władzą są Stany: Parã, Maranhão, Piahy, Parahyba, Ceará, Rio Grande do Norte, Pernambuco, Alagoas, Sergipe, Minas Geraes, Paraná, Santa Catharina, Rio Grande do Sul.

Ponadto w Stanach, São Paulo, Rio de Janeiro, Bahia, Espirito Santo, Goyaz, Matto Grosso i Amazonas panują rozruchy i są atakowane przez wojska narodowe; Bahia i São Paulo wkrótce upadną juźto wskutek wewnętrznej rewolucji, juźto pod naporem naszej ofensywy.

List Ks. Arcybiskupa z Porto Alegre do Stolicy S'więtej

Ksiądz Arcybiskup Jan Becker z Porto Alegre wystosował następujący list do Stolicy Apostolskiej.

Porto Alegre 16-X-30
Do Jego Eminencji Ks. Kardynała Eugeniusza Pacelli, Sekretarza Stanu Jego Świątobliwości, Miasto Watykan.

Pozwoli Wasza Eminencja, że doniosę Jej następujące wiadomości na świadectwo prawdy: rewolucja, która równocześnie wybuchła w Rio Grande do Sul i w różnych innych Stanach Brazylii, nie wywodzi swego początku ani też niema charakteru komunizmu. Telegraficzne wiadomości, które utrzymują przeciwnie, są fałszywe i oszczerze.

Władza cywilna i wojskowa, prasa i ludność, a także siły zbrojne potępiają i odrzucają ideologię i przewrotne metody rosyjskiego komunizmu.

Rewolucja juź zwycięzka w większej części Stanów brazylijskich jest w istocie swą, polityczną, ponieważ postanawia sobie odzyskać tylko wolność i prawa konstytucyjne. Życie i mienie przedstawicieli innych narodów cieszy się zupełnem bezpieczeństwem.

Cudzoziemcy nie odczuwają żadnych gwałtów, ni też przymusu, lecz są, tak jak zawsze, szanowani.

Institucje społeczne i religijne pełnią bez przerwy swoje obowiązki bez najmniejszego zamieszania. Waleczący ożywiają się uczuciami religijnymi i proszą o kapelanów wojskowych, których Dowództwo mianuje za zgodą arcybiskupa. Duchowieństwo uszanowane przez wszystkich, odprawia modły razem z ludem, aby Pan Bóg skrócił walkę.

Wszystkie klasy społeczne w braterskiej równości przyłączają się do ruchu, który przybiera charakter narodowy.

Powtarzam, że rewolucja brazylijska nie jest komunistyczną. Proszę Waszej Eminencji donieść tę wiadomość Ojcu Świętemu i Przedstawicielom Dyplomatycznym akredytowanym przy Stolicy S'więtej, ażeby usunąć jakiegokolwiek błędne pojęcie wokoło obecnej sytuacji w naszym kraju.

Wyrazy najgłębszego poważania.

Jan Becker — Arcybiskup.

Po drugiej stronie frontu

OSTATNIE ŚRODKI.

Radjotelegraficzna agencja Farrroupilha podaje, że Washington Luiz ogłosił stan prawa wojennego w Stanach Rio de Janeiro i São Paulo.

JAK TWORZA SIĘ ODDZIAŁY W S. PAULO?

Z Bello Horizonte donoszą, że pięciu studentów z S. Paulo przedarło się do Minas, ażeby zaciągnąć się w szeregi wojsk rewolucyjnych.

Studenci ci, opowiadają, że gdy w dniu 11-go października opuścili S. Paulo, ludność Stolicy nic nie wiedziała o postępie ruchu rewolucyjnego.

Oddziały wojsk w S. Paulo tworzą się bardzo powoli i to z bezrobotnych i kolonistów, którym obiecuje się zapłatę 10\$000 dziennie i pozostanie w stolicy. Dopiero później wysyła ich się do interjeru. Natomiast studenci i urzędnicy nie zapisują się do wojska.

CATTETE UKRYWA ZWYCIĘSTWA REWOLUCJI I ROZSYŁA FAŁSZYWE WIEŚCI

Ci sami studenci opowiadają, że w Rio de Janeiro rząd konfiskuje wiadomości, a rozgłasza tylko wiadomości sfa-brykowane przez siebie. Wszystkie aparaty radiowe są opieczętowane. Nikt, prócz wyższych oficerów, nie wie, co się dzieje.

Wojska federalne w Minas stawały długo opór tylko dzię-

ki fałszywym wiadomościom ministra Wojny. Dopiero samoloty rzuciły nad Juiz de Fora ulotki, w których opisany był ruch rewolucyjny.

L. WASHINGTON NIECHOE I USTAPIĆ

Stacja radjotelegraficzna w Kurytybie przejęła z Rio de Janeiro wiadomość, że profesorowie: Miguel Couto, Affonso Vizeu i Linneu de Paulo Machado udali się do Pałacu Cattete, ażeby doradzić p. Washingtonowi by ustąpił.

P. Washington Lutz prosił o czas 24 godzin. Washington oświadczył, że będzie się opierał aż do utraty ostatniego żołnierza i ostatniego naboju.

TOWARZYSZE ŁAWY SZKOLNEJ RADZĄ WASHINGTONOWI USTAPIĆ

Z Porto Alegre donoszą, że profesorowie Leonardo Macedonia Franco e Souza, Joaquim Tiburcio de Azevedo i Normelio Rosa wysłali drogą radjową odezwę do Washingtona Luiza, radząc mu by ustąpił z prezydentury Republiki. Profesorowie ci, są towarzyszami Washingtona z ławy uniwersyteckiej.

PRZEŚLADOWANI, POLITYCY CHRONIĄ SIĘ W AMBASADACH

Dowództwo 5-go Okręgu Wojskowego w Kurytybie otrzymało radjową wiadomość, że

deputowani José Bonifácio i Cândido Pessoa schronili się do Ambasady Argentyńskiej w Rio, a pan Afranio de Mello Franco i Arthur Bernardes Filhos ukryli się w Poselstwie Peru.

Deputowani Mauricio de Lacerda i Adolpho Bergamini, są uwięzieni w 4-tej Delegacji Auxiliar.

MINISTER BRAZYLIJSKI W MONTEVIDEO PROSTUJE FALSZYWE WIADOMOŚCI O REWOLUCJI

Z Kurytyby został wysłany do ministra brazylijskiego w Montevideo p. Helio Lobo — telegram, który upoważnia Poselstwo Brazylijskie do zaprzeczenia fałszywych pogłosek o rewolucji brazylijskiej i oświadczenia Ministerstwu Zagranicznemu Urugwaju, że cała Parana przyłączyła się z wielkim entuzjazmem do ruchu wywoleńczego.

Postępowanie władz rewolucyjnych nacechowane jest największym szacunkiem dla praw i wolności publicznej.

Nieliczni więźniowie polityczni w pierwszym rządzie mogą zaświadczyć o wielkoduszości władz rewolucyjnych w przeciwstawieniu do postępowania władz uważanych za legalne w poprzednich rozruchach.

Kurytyba żyje w atmosferze entuzjazmu i prawdziwej wolności.

Obecny ruch rewolucyjny dąży do wywalczenia poszanowania dla praw, moralności i wolności.

Wojska powstańcze w ogromnej liczbie docierają do S. Paulo. Stan Minas, gdzie zrodził się ruch wywoleńczy ciągnie zwycięskie na stolicę Republiki.

CORAZ NOWE WOJSKA CIĄGNĄZ RIO GRANDE DO SUL NA S. PAULO

W Rio Grande do Sul entuzjazm dla rewolucji wzrasta stale. Coraz nowe oddziały się tworzą. Setki ochotników zgłaszają się do wojska.

W Porto Alegre tworzy się legion „Bento Gonçalves”; będzie liczył 1000 jeźdźców.

W ubiegłą sobotę wyruszył z Porto Alegre 2-gi korpus Rezerwy, składający się z 1000 żołnierzy i kompanii ciężkich karabinów maszynowych.

JEŃCY SANPAULISTAŃSCY PRACUJĄ NA LOTNISKACH

Z Sengés donoszą, że 150 jeńców sanpaulistańskich wziętych w ostatnich walkach do niewoli zajęli się przy robotach na boiskach lotniczych; nie zdradzają oni żadnej chęci do ucieczki, wielu nawet chce zaciągnąć się do wojsk rewolucyjnych.

Jeńcy ci opowiadają, że rząd sanpaulistański wysyłając ich na front, oświadczał im że chodzi o walkę z rozbójnikami.

Ponieważ potrzeba było robotników, generał Miguel Costa postanowił użyć ich do przeprowadzenia robót na lotniskach.

Santa Catharina. NIE JOINVILLE LECZ BLUMENAU BĘDZIE STOLICĄ S. CATHARINY

Gubernator Stanu Santa Catharina; pułkownik Arnaldo Manoel wydał dekret, który zmienia stolicą Stanu z Florianopolis na Blumenau.

TYMCZASOWY RZĄD STANU S. CATHARINA

Gubernator Stanu S. Catharina; pułkownik Arnaldo Manoel zamianował Generalnym sekretarzem Stanu S. Catharina — kapitan Gastão Goulart'a, szefem Policji kapitan Antonio Bittencourt, a adiutantami: porucznicy: Arthur Maciel i Sezino Teixeira de Amorim.

Głód i nędza w „piekle” sowieckim

STRASZNE OPOWIADANIE NAOCZNEGO ŚWIADKA

Z niemieckiego Górnego Śląska donoszą:

W dniu 1 września bieżącego roku dworzec kolejowy w Zabrze był widownią niezwykłego zjawiska, jakie stanowiła grupa 30-tu osób w dziwnych, nieznanych tutaj strojach, zbiedzonych i zalęknionych, co odnosiło się zarówno do kobiet jak i mężczyzn i znajdujących się w ich towarzystwie dzieci.

Dziwna ta grupa przy badaniu zeznała, że są to Niemcy „rosyjscy”, razem 8 rodzin, pochodzący z Prus Wschodnich a zagranięci przez wojska rosyjskie na początku wojny światowej i zawleczeni do Tomsku, a później jeszcze dalej w głąb Syberji. Aż do początku obecnego roku uważani tam byli za internowanych, ostatecznie uzyskali jednak zwolnienie i przybywają jako forpoczta, gdyż za nimi ciągną etapami dalsi wysiedleńcy tego rodzaju, których jeszcze kilka tysięcy ginie w pustkowiach Syberii, nie mając możliwości powrotu.

Ludzie ci, jakkolwiek czują się już wśród swoich i nie mają żadnej przyczyny do obawy, są jednak małomolni i niechętnie się wywnętrzają. Z ust ich wychodzi jednak żywiłowa skarga że wszystko to, co się głosi w Sowietach o wolności człowieka jest bezcennym kłamstwem a już najmniejsze słowo krytyki o tem prawdziwym piekle na ziemi, jakim jest Rosja powoduje najbar-

ziej tyrańskie represje. Głód i zakaźne choroby nie wygaszają na całym obszarze Rosji. Początkowo wysiedlono ich tysiącami całymi nad Wolgę, gdzie chwilowo spodziewali się uzyskania możliwych warunków istnienia. Gospodarka, nawet intensywna po roku 1918 nie dawała jednak żadnego dochodu z powodu ciągłych rekwizycyj i niszczenia inwentarza. Gdy się temu oparł, przetruciono ich wszystkich masowo na Sybir, gdzie rzucono ich na pastwę losu, nie troszcząc się bynajmniej o to, gdzie się pomieszczą i jak wyżywią. Długi czas jedynym pożywieniem ich było mięso końskie.

Niedobitki tej armji wysiedleńców zdołały jednak ostatecznie uratować się i założyły jakie takie gospodarstwo. Nieznośny ucisk religijny, polityczny i gospodarczy spowodował ich jednak do tego, że poprosiła ich o grose spieniężyli wszelkie swe ruchomości a uzyskawszy zezwolenie na zatrzymanie tylko 5 rubli na osobę i wolną kartę jazdy do granicy niemieckiej, powracają teraz do swoich.

Pod koniec rozmowy przestrzegają łatwowiernych rodaków, którzy myślą o wyjeździe do Rosji, gdzie jakoby dla Niemców istnieją korzystne warunki pracy i zarobku. Przestraszają zwłaszcza przed niustanną prowokacją, demoralizacją i głodem, które niszczą Rosję aż do podstaw.

Pomiędzy ofiarodawcami znajdują bardzo wiele nazwisk polskich.

MEDALIK ŚWIĘTEJ TERENI GETULIA VARGASA

Wielki Wódz Rewolucji Narodowej jest człowiekiem skromnym, prostym, wierzącym. Witające tłumy w ubiegłym poniedziałek Dostoynego Oswobodziciela Brazylii z niemałym zdumieniem mogły zauważyć na prostym ubraniu Głównego Dowódcy Wojsk Rewolucyjnych jedyne odznaczenie: medalik Św. Teresy od Dzieciątka Jezus zawieszony na lewym boku. Zapewne idąca za przykładem Wielkiego Wodza, bardzo wielu oficerów, żołnierzy, już od samego początku rewolucji, nosi przypięte medaliki.

KAPELANI WOJSKOWI IDĄ Z WOJSKIEM NA FRONT

Na życzenie Dowództwa Wojsk Księża Arcybiskupi z Porto Alegre, oraz Kurytyby wyznaczili na usługi duszpasterstwa wśród wojsk kilku księży. Kapelanom wojskowym Głównie Dowództwo nadało rangę kapitanów.

Z Kurytyby, kapelanem wojskowym został Ksiądz Leopoldino Fernandez, profesor gimnazjum, który też natychmiast wyjechał w ubiegły piątek na front do Itararé.

Jak się dowiadujemy, także wielu księży polskich zgłosiło się do Księdza Arcybiskupa z gotowością do usług duszpasterstwa wśród wojsk rewolucyjnych.

SAMOLOTY NAD KURYTYBĄ

W niedzielę popołudniu przybyły do Kurytyby 2 samoloty rewolucyjne, które przez kilkanaście minut krążyły bardzo nisko ponad domami wywołując wśród mieszkańców wielką ciekawość połączonej z radością.

Samoloty te wyruszyły w nie-

dział z Porto o 11 i pół, przeleciały ponad Florianopolis, gdzie rzuciły ulotki propagandowe i już o godz. 4-tej popołudniu przybyły do Kurytyby.

KS. TORRES—DYREKTOREM GIMNAZJUM W KURYTYBIE

Szef Tymczasowego Rządu Stanu Parana, na wniosek „Directoria Geral do Ensino”, zwolnił p. Algaçyr'a Mader, z urzędu dyrektora Gimnazjum Parańskiego, a powołał na to stanowisko ks. Dr. Franciszka das Chagas Torres.

OFICER RIOGRANDEŃSKI W REDAKCJI „LUDU”

W ubiegły poniedziałek przyszedł do naszej Redakcji porucznik Stanisław Majerkowski, czytelnik „Ludu” z Porto Alegre.

Porucznik Majerkowski, który przybył z Porto Alegre przed kilku dniami w 14 Bataljonie Strzelców do Kurytyby opowiedział nam, wiele ciekawych szczegółów z pierwszych chwil wybuchu rewolucji w Porto Alegre.

Między innymi oświadczył, że w Rio Grande do Sul panuje spokój i zwykły ruch komunikacyjny.

W wojsku riograndeńskim panuje wielki entuzjazm, a dla parańczyków żywią „gausie-serdeczną przyjaźń.

KONTROLA „SALVO CONDUC. TO”

Szef Policji, kapitan Viégas komunikuje: W celu uregulowania obsługi zaświadczeń „salvo-conduto” wydanych przez Główną Policję, proszą wszystkich panów, którzy otrzymali „salvos conductos permanentes”, by stawili się w tymże urzędzie, przynosząc ze sobą stare zaświadczenia, do przeprowadzenia ich kontroli.

Kontrola ta odbywać się będzie [codziennie od 9-11 godziny i od 13 do 17 godziny.

Wymowna statystyka oddziały wojsk, które przyłączyły się do rewolucji

Bardzo wymowną jest statystyka Wojsk, które przyłączyły się do ruchu narodowego

Pułki Piechoty
5 R. I. (Pułk Piechoty) de Lorena, São Paulo, — zbuntowany; a zaś przyłączyły się do rewolucji 7. R. I. de Santa Maria (Rio Grande do Sul); 8. R. I. z Cruz Alta (Rio Gr. do Sul); 9. R. I. z Rio Grande (Rio Gr. do Sul); 11. R. I. z São João del Rey (Minas Geraes); 12. R. I. z Belo Horizonte (Minas Geraes); 13 R. I. z Ponta Grossa.

Oddziały Strzelców
Następujące oddziały Strzelców przyłączyły się do rewolucji: 7. B. C. (Bataljon Strzelców) z Porto Alegre; 8. B. C. z São Leopoldo (Rio Gr. do Sul); 9. B. C. z Caxias (Rio Gr. do Sul); 13. B. C. z Joinville (S. Catharina); 15. B. C. z Kurytyby; 20. B. C. z Maceió (Alagoas); 21. B. C. z Recife (Pernambuco); 24. B. C. z São Luiz (Maranhão); 25. B. C. z Theresina (Piauh); 26. B. C. z Belem (Pará); 28. B. C. z Aracaju (Sergipe); 29. B. C. z Natal (Rio Grande do Norte); 2 Cia de Estabelecimento z Porto Alegre; a zaś 10 B. C. z Ouro Preto (Minas Geraes) został rozbity.

KA WALE BJA

Oddziały, które przyłączyły się do rewolucji:
2. R. C. D. (Regimento de Cavallaria Divisionaria) z Jaguarão (Rio Grande do Sul); 4. R. C. D. z Tres Corações (Minas Geraes); 5. R. C. D. z Castro (Paraná); 1. R. C. I. (Regimento de Cavallaria Independente) z Bequeirão (Rio Grande do Sul); 2. R. C. I. z São Borja (Rio Grande do Sul); 3. R. C. I. z São Luiz (Rio Grande do Sul); 4. R. C. I. z Santo Angelo (Rio Grande do Sul); 5. R. C. I. z Urugwayana (Rio

Grande do Sul); 6. R. C. I. z Alegrette; 7. R. C. I. z Livramento (Rio Grande do Sul); 8. R. C. I. z Quarahy; 9. R. C. I. z São Gabriel; 12. R. G. I. z Bagé; 13. R. C. I. z Lavras; 14. R. C. I. z D. n. Pedro, (wszystkie z Rio Grande do Sul)

Artylerja

Przyłączyły się do rewolucji

1. G. A. I. C.
2. G. A. I. C. z Urugwayana;
4. G. A. I. C. z Santo Angelo;
5. G. A. I. C. z Livramento; 6. G. A. M. z Cruz Alta 3. G. A. P. z Cachoeira (wszystkie z Rio Grande do Sul); 9. R. A. M. (Regimento de Artilharia Montada) i 5. G. A. M. z Kurytyby.
Oddziały Inżynierji:
3. B. E. (Batalhão de Engenharia) de Cachoeira (Rio Gr. do Sul) i 5. B. E. z Palmas (z Parany).

Iskierki z całego świata.

— Na pogrzebie słynnego artysty ekranu Lon Chaney'a, zgodnie z testamentem zmarłego w drodze na cmentarz orkiestra zamiast marsza pogrzebowego odegrała wesołą melodię, zaczynającą się od słów „Śmieję się pajacu” z opery „Pajace”. Mimo to wszyscy płakali.

— W Europie w ostatnim czasie wydarzyło się kilka wielkich katastrof lotniczych.

— Na czele naukowej wyprawy chińskiej w celu zbadań Mongoli stanął Polak, inżynier Kazimierz Grochowski z Charbina.

— W Bułgarii wykryto szeroko rozgłoszoną szajkę szpiegowską działającą na rzecz Jugosławji.

— W Belgji pewien szofer wiozący dwie bogate angielskie, oślepiony nadbrzeżnymi światłami wjechał zamiast na prom, w nurty rzeki.

— Na Wileńszczyźnie we wsi Zarzece dwaj bracia Domańscy wykopałi dwa duże garnki, napełnione monetami, pochodzącymi z XVII i XVIII wieku. — Ze strony sowieckiej ludność ucieka do Polski.

CENY TARGOWE

Z rozporządzenia Szefa Policji zostały ustalone następujące ceny na produkty spożywcze z dnia 17 października b. r.

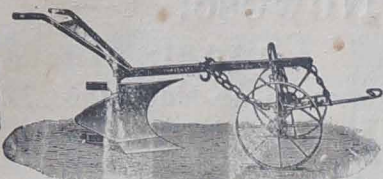
Cukier rafinowany, kilo	850
Kawa mielona specjalna, kilo	2500
Ryż arizot specjalny, kilo	670
Ryż agulha specjalny, kilo	1850
Fizon specjalny kilo	350
Faba specjalna kilo	340
Mąka mądlukowa, kilo	340
Mąka pszena specjalna, kilo	990
Makarona 1-szej jakości, kilo	1310
Cebula specjalna, kilo	1840
Mięso świeże, kilo	1380
Mięso wieprzowe, kilo	2600
Smalec surowy, kilo	3200
Slonina (com carne defumada), kilo	4000
Slonina [defumada] kilo	4000
Bacon kilo	4000
Wątroba wołowa, kilo	380
Flaki, kilo	800
Mięso mielone, kilo	2800
Xarque, kilo	2350
Bacalhau, kilo	3200
Sól rafinowana, litr	300
Mleko, litr 600, fiaska	500
Masło zwykłe, kilo	7000
Masło lepsze, kilo	10000
Jaja, tuzin	1920
Kura 3\$500, kogut	2500
Kamarony, kilo	2800
Pesadinha kilo 1\$800, Rescada kilo 2\$, Robalo kilo 2\$000, Carvina kilo 1\$00	3500
Ziemiaki, kilo	3500
Bułki, 85 gramów	1100
Drzewo nierabane	
Cambuby, metr kubiczny	10000
Drzewo białe metr	8000
Drzewo rabane	
Cambuby, metr kubiczny	12000
Drzewo białe	9000

P. O. — Szef Policji Kap. Goulart. — A. L.

ADWOKACI

Dr. J. Berquo & Coelho
Dr. Jan Grabski
Rua 15 de Novembro 413. — 1-ro andar — sala 7
CURITYBA — Paraná — Brasil

Koloniści
DOŚWIADCZENI
W KULNICTWIE
UŻYWAJĄ TYLKO
MASZYNY OD
FIRMY:

Casa Hackradt
CURITYBA, Rua 15 de Novembro 502.

CAIXA POSTAL 420

Drożdże suche, (najlepsze europejskie do wypieków) **CHLEBA, PĄCZKÓW, CIASTEK, PIWA** i t. p.

Gwarantowane! Tanie!

Znajdują się we wszystkich sklepach.

Jedyni reprezentanci **A. Buchner & Cia.**
Rua 15 de Novembro 457 piętro, Sul

**Pierwszorządny Polski Skład
Artykułów Spożywczych
Władysława Józefa Brzezińskiego**

przy **RUA IGNACIO LUSTOZA 41**, róg **RUA DUQUE de CAXIAS**

Każdy chce kupić dobrze i tanio a zwłaszcza w czasie kryzysu. Otóż w moim składzie można kupić tanio i dobre artykuły spożywcze jak: **cukier, mąkę, ryż, ziemniaki**, otręby i dużo innych artykułów w ton zakres wchodzących. — Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne. — Narzędzia kuchenne-stolowe; narzędzia do uprawy ogrodów.

Posiadam artykuły tylko w najlepszym gatunku i sprowadzam je bez pośredników za gotówkę i dlatego mogę sprzedawać je bardzo tanio. Proszę odwiedzić mój skład.

Władysław Józef Brzeziński

„A Vencedora“

Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach i w papierkach owijanych.

Cukierki malanowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. — Prócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Uprasza się Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.

FRANCISZEK LACHOWSKI

Curityba — Rua Cabral N 451 — Curityba

Casa de Saude „São Francisco“

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA

DE JORGE MEYER FILHO

Rua São Francisco N 25 — Curityba.

Specjalność: operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, zastosowanie sztucznego pneumothora x przy osobach cierpiących na płęca. — Nowoczesny aparat Roetgens. — Diatermia. — Sztuczne ultra fioletowe, promienia słoneczne, Zystokopja i t. d. — Przyjmuje od godziny 10-ej do 11 północy i 1-5

Zawiadomienie

Niniejszem zawiadamiamy naszych Szan. Panów Klientów, że 9-go września przeniesliśmy naszą **Pracownię Kraiewiecką** z ulicy **Visconde Rio Branco** na ulicę **CARLOS DE CARVALHO N. 54**. Dziękujemy za dotychczasowe poparcie i prosimy uciążliwie o nadal.

Z poważaniem
Stan Radomański i Synowie

Syfilis i Reumatyzm

ELIXIR 914

Używając go zauważa się po kilku dniach:

- 1) Krew czystą, wolną od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
 - 2) Zniknięcie przyszczołów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczących i t. p.
 - 3) Zniknięcie zupełne **Reumatyzmu**, bólów w kościach i bólu głowy.
 - 4) Zniknięcie objawów syfilitycznych i wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.
 - 5) Został i kieszki w doskonałym stanie bo „Elixir 914“ nie atakuje żołądka nie zawiera joduretu.
- Jest jedynym lekiem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali, ludzkie specjalistów w chorobach oczu i żołądkowych us. te syfilitycznym.

Polski Hotel BRASIL

położony w pobliżu dworca kolejowego. Piękne i wygodne pokoje wynajmuje się z utrzymaniem. — Przyjmuje się stołowników. Obiady wysła się do domu. W każdym czasie są do nabycia ciepłe i zimne potrawy, oraz doborowe trunki i szarasko. Kuchnia doskonała. Ceny od 60 do 150 dziennie; na dłuższy czas bierze się taniej. Automobil na dworcu. Telefon 822 — Rua Floriano Peixoto 722 — Curityba.

Właściciel: **Leopold Rejniak**.

SKŁAD MEBLI

Firmy:

JAKÓB KOZIEN

RUA SÃO FRANCISCO 64

Sprzedaje się meble: szafy, krzesła, łóżka, kołyski, stoły, kredensy szafy, kuchenne, sofy, kanapki i t. p. powyższe wspomniane sprzęty wykonuje się na zamówienie. Ceny są bardzo niskie

Hotel Guanabara

Rua Barão do Rio Branco 378 w KURYTYBIE

Polska kuchnia. — Mówi się po polsku smaczne zimne i ciepłe obiady i kolacje. — Obsługa uprzejma.

Przyjaciel Rodziny, powinien być w każdym domu polskim

Polacy!

Nie kupujcie **KAPELUSZY I CZAPK** przed odwiedzeniem naszego magazynu

Chaplaria Selecta

Praca Dr. Generoso Marques 19
(Dawniej Praca Municipal)

Gdyż kryzys jak ciemna óma nie opuścił jeszcze ziemi, która nas gościnnie przyjęła, więc grzechem jest wyrzucić nadarmo każdy Wasz grosz w pocie czoła zarobiony.

Pamiętajcie, że w naszym magazynie **STOIMY DO USEŁG WSZYSTKICH POLAKÓW**, i z tego powodu oprócz bogatego wyrobu **KAPELUSZY HESKICH I DZIECIECYCH** otworzyliśmy olbrzymi oddział

Czapek

po cenach ścisłe fabrycznych **SPECJALNOŚCIA NASZA SA CZAPKI SKÓRZANE WE WSZYSTKICH GATUNKACH.**

DLA SZKÓŁ I ODSPRZEDAWCÓW SPECJALNE CENY.

Pamiętajcie że sprzedajemy tylko **KAPELUSZE, CZAPKI I KOSZULE**, nie mamy tureckich towarów i przeto wyborny jest najwięszy, gatunki najlepsze i ceny najniższe w Kurytybie.

OBSŁUGUJEMY Z GRZECZNOŚCIĄ POLSKĄ I MÓWIMY PO POLSKU.

CHAPELARIA SELECTA 19
ma tylko jedyny numer

PROSIMY ZAPAMIĘTAĆ NASZ ADRES:

Praca Dr. Generoso Marques 19

SKLEP O TRZECH SZEROKICH DRZWIACH, NAPRZECIW Casa Abdo

Przepowiednie staruszka-Polaka o rewolucji sprawdziły się

Wielką sensację wywołuje w Kurytybie sprawdzenie się przepowiedni o upadku rządu parańskiego, wypowiedzianych na początku bieżącego roku przez polaka, 80-letniego staruszka, Bolesława Iwanowa.

Przepowiednia ta została zamieszczona w gazecie brazylijskiej „O Dia“ z dnia 5 stycznia bieżącego roku. Już wtedy śmiała przepowiednia o upadku rządu Affonsa Camargi wywołała niemałe wrażenie. Wkrótce jednak zapomniano o przepowiedni, a może, zreszła, nie bardzo w nią wierzone.

ZAPOMNIANA PRZEPowiednia

Dopiero teraz, gdy rewolucja obaliła dawny rząd, przypominano sobie przepowiednie staro polaka i obecnie gazeta „O Dia“ powtarza ją, jako już przepowiednię sprawdzoną. Piszę ona w ten sposób:

—Dochodził nas niejasne pogłoski, że jakiś staruszek, polak, nazwiskiem Bolesław Iwanow, zamieszkały gdzieś na przedmieściach Agua Verde (pod Kurytybą) zajmował się przepowiadaniem przyszłości.

W pierwszych dniach stycznia obecnego roku, jeden z korespondentów gazety „O Dia“ udał się do domu Bolesława Iwanowa, ażeby dowiedzieć się jakie wypadki wydarzą się w 1930 r. Oto jego słowa:

PIERWSZE WRAŻENIE

Mieszkanie Bolesława Iwanowa nie przypomina w niczym siedziby jakiegos tajemniczego wróżbity czy maga Sam zaś Bolesław Iwanow to postać szczerą, prostą, pochyloną wiekiem, z łagodnych oczu bije mądrość.

PRZEPowiednie, NIE TYLKO z JASNOWIDZTWA, LECZ RACZEJ z DOŚWIADCZENIA

Poproszony o wypowiedzenie przepowiedni staruszek, oświadczył że to, co przepowie on sam o przyszłości, może powiedzieć każdy człowiek, który żył długie lata na świecie, bo obserwując wydarzenia, może z doświadczenia przewidzieć jakie będą wypadki bliskiej przyszłości. I rzeczywiście, bo Bolesław Iwanow pamięta wydarzenia długich lat. Urodzony w Polsce, jako mały chłopak wyruszył do Brazylii; zwiedził on całą południową Brazylię w której przebywał już przeszło 80 lat. W Kurytybie zamieszkuje od 19 lat w skromnym, lecz czystym i miłym domku na Agua Verde.

W rozmowie staruszek, pomimo prostych zwyczajów, wykazywał niezwykłą inteligencję.

NIE JESTEM WCALE PROROKIEM

— Pan, jak nam oznajmiono — rzucił pytanie korespondent — posiadaś dar przepowiadania rzeczy przyszłych w polityce i w sprawach społecznych.

— Nic nie przepowiadam. Nie jestem prorokiem. Nie wierzę w przepowiednie. Obserwuję tylko życie i wyciągam wnioski. Nic więcej.

— A więc pan chce powieścić, że swoje obserwacje nie opiera na podstawach naukowych?

— Bynajmniej. Nauka nie dosięgła jeszcze do tej wysokości. W przyszłości może kiedyś...

Dziś jeszcze nie. Wszystko to, co ma przyjść, już przeszło w wszechwładny Stwórco. W tem cała kwestja, by umieć tłómaczyć przyszłość na podstawie tego co nam teraźniejszość daje. Nic więcej z naszej strony nie potrzeba jak tylko trochę zmysłu wyuczucia. Wyuczanie zdobyte w bardzo dokładnych obserwacjach, w powolnych badaniach i przez zestawianie długoletnich wydarzeń.

— I cóż pan zaobserwował odnośnie do ważniejszych wypadków w roku 1930.

WAŻNIEJSZE WYPADKI W PRZYSZŁOŚCI?

— Ważniejsze wypadki? Pan chce, bym mówił o wydarzeniach odnoszących się do całego świata, czy też tylko Brazylii?

— Lepiej będzie, jeśli pan powie nam coś ciekawego o wydarzeniach na terenie Parany w roku 1930.

— Z Parany? Owszem. Rok 1930 będzie wspaniałym. O kryzysie wnet się zapomni. Parana

przechodzi okres przejściowy, tak jak to przechodzi cały świat.

Naród sam zrozumie, że nie powinien trwać w niemocy, na łasce nieludzkich wyzyskiwaczy.

Będzie reagował. Przeciwdziałał zaś będzie, dopóki sam nie będzie dyktował praw, ustanawiał warunki pracy, nakładał ceony na towary i wybierał swoich rządów. Właściciel mówiąc kryzys nie istnieje. Wprawdzie istnieją bajeczne wyżyski, lecz także budzi się ogólna reakcja przeciwko bezdusznym pasożytom. Rządy teraz i w przyszłości będą musiały składać dokładne sprawozdanie ze swych postępów narodowi. Będą musiały unikać trwonienia groza publicznego pod grozą zrzucenia przez zwierzchnictwo ludowe.

WOLAŁBYM COŚ WIĘCEJ SZCZEGÓŁOWEGO I Z PARANY.

— Zboczyliśmy nieco z tematu — przerwał korespondent.

— Zgoda. Lecz te ogólne uwagi wiele znaczą. Wiele one mówią dla mnie, i wyciągam z nich wiele rzeczy pozytywnych

— Nie rozumiem.

— Lepiej nie rozumiem.

— Dobrze. Lecz ja...

— Ja wiem dobrze. Pan chciałby mieć szereg przepowiedni na rok 1930.

— Tak jest!

Straszny pożar zniszczył jedną dzielnicę miasta Kurytyby!

Wybory w Paranie przejdą bez naruszenia porządku publicznego. P. Prestes otrzyma 50.000 głosów a p. Getulio blisko 20.000!

Zamordowana zostanie jedna osoba ze sfery społecznej, a zbrodnia pozostanie tajemną! Będzie hałaśliwa polemika literacka!

Kurytyba będzie mieć nowego prefekta!!! I... nic więcej, prócz tego, że dziennik pana przejdzie wielkie reformy.

Korespondent dodaje, że przedtem nie dawał wiary przepowiedniom Bolesława Iwanowa, lecz teraz poczyna w nie wierzyć.

O ETARZE

Konfesyjonały, Kazalnice, ławki kościelne i inne sprzęty, można zamawiać w znanej **pracowni Józefa Pittasa w Ijuhy** (stacja kolejowa), Rio Grande do Sul.

Robota solidnie, fachowo, artystycznie wykonana. Ceny bardzo niskie.

BIURO ADWOKACKIE

Ludwika Wolskiego

Rua Brigadeiro Franco 28

CURITYBA

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich, wiedeńskich i paryskich szpitalach.

Praktyka ogólna. Leczy specjalnie choroby skórne, weneryczne, pęcherza i włosów.

Klinika dla dzieci. — Leczy Żylaki oraz rany na nogach bez operacji. Leczy sztucznymi promieniami Diatermia Konsultorium i rezydencja: Rua 15 de Novembro 35. Przyjmuje od 10 do 12 i od godz. 4-ej do 6-ej. Rez: Rua Comendador 970 - Telefon 44

CASA GLOBO

Rua José Bonifacio Nr. 122
(Obok Malharia Curitybana)

Wielka Likwidacja Obuwia przez 30 dni

Sprzedaje po cenach niesłychanie niskich. Korzystajcie z tak rzadkiej okazji.

BUCIKI DAMSKIE

Luksusowe, fantazyjne po cenie 28\$, 31\$, 35\$
Luksusowe, czarne po cenie 25\$, 28\$, 31\$

OBUWIE DLA MĘŻCZYZN:

Z dobrej skóry w cenie 22\$, 26\$, 32\$

BUCIKI DLA PANIENEK

Na obcasach niskich N 33-40 w cenie 18\$, 22\$, 25\$

BUCIKI DLA DZIECI DLA CHŁOPCÓW I DZIECI sprzedaje-
my także w wyjątkowo niskich. — O wiedzcie

CASA GLOBO

Rua José Bonifacio Nr. 122

Bank Francusko - Włoski dla Południowej Ameryki

KAPITAŁ ZARŁADOWY 100.000.000.00
KAPITAŁ REZERWOWY 126.000.000.00

Filje: Buenos Aires, Rosario de Santa Fé, Valparaiso, Curityba, São Paulo, Santos, Rio de Janeiro, Porto Alegre, Rio Grande, Pernambuco, Araraquara, Barretos, Botucatu, Bedouro, Caxias, Espírito Santo de Pinhal, Jahu, Mococa, Ourinhos, Paranaguá, Ponta Grossa, Ribeirão Preto, São Carlos, São José do Rio Pardo, São Manoel. Centrala w Paryżu. — Stosunki handlowo-Bankowe między Polską a Brazylią.

Wiadomo, że przesyłki pieniężne do Polski nie są już obecnie dokonywane przez konsulatory.

Znana instytucja bankowa, postanowiła ułatwić tutejszej kolonii polskiej przesyłki pieniędzy do Polski i w tym celu nawiązała stosunki z kilkoma poważnymi bankami w Polsce, posiadającymi liczne i po całym kraju rozgałęzione filje.

Ulica 1° de Março — róg 15 de Novembro
Caixa Postal 0. — Curityba — Paraná.

Za 8\$000 wpłaty miesięczne
motele między
ze swoją familją darmo lekarzy i den-
tystów w
POLIKLINICE ROBOTNICZEJ
przy ulicy Avenida Lui Xavier
wejście z Rua Ermelino de Leão 14
Przyjmuje (od godziny 9—11 rano)
od 1—4 po południu i od 7-mejśi po
do 10-tej wieczorem.

AUTO N 698 DO WYNAJĘCIA
Largo Dr. Faria, obok kościoła
Rosario. — Telefon 628.
Osoba godna zaufania. — Ceny bar-
dzo wygodne.

CASA JACOB de Jacob Crinspun

Meble nowe i używane.
Sienniki, nakrycia i po-
duszki na spłaty.

Skład: Rua Ermelino Leão 31,
Telefon 1205.

Fabryka i Rezydencja: Avenida
Candide Abreu 834, Telefon 1408

Escola Pratica de Commercio

Matriz: Rua Dr. Muricy 103 —
Curityba.

Kurs: Buchalterja — Confa-
dor — Korespondencja — Da-
ktylografja, Korespondencja w fran-
cuskim i w angielskim języku. Przyjmuje
się uczniów w każdej chwili

Drzewo do Budowli

Ludovico Buhner,

który posiada skład drzewa przy rua
Visconde de Guarapuava N 171,
zawiadamia swoich Szan. Odbiorców, że
jeszcze jeden Tartak objął na dobrych
warunkach i dlatego zniżył cenę na drze-
wa aby zadowolnić klientów.

W powyżej wspomnianym składzie
znajdą zawsze budownicy, stolarze i cie-
ślejsuche drzewo heblowane i nie obro-
bione różnego rozmiaru i różnej jakości
po cenach niskich. — Specjalny skład
desek na sufity, podłogi i inne wyroby.

Meble Luksusowe Meble Malowane

w różnych kolorach. —
Ceny niesłychanie niskie.

CASA DALL STELLA

Rua CAN. LOPES 261 i 263
CURITYBA

S'mierć Mrówkom

FORMICIDA w proszku jest
jedynym środkiem, obronnym waszych
ogródów i pól przeciw atakom mrówek.

Używa się bez ognia i bez wszelkich
przyrządów.

Można kupić we wszystkich sklepach
Dostawca na Stan:

Jan Woźniak

Rua Commandante Araujo 271
CURITYBA

ADWOKACI

Prof. Dr. Fr. R. de Azevedo
Macedo
Dr. Jaymes Portugal Macedo
Biuro: Rua 24 de Maio N 38

Nowość! — Nowość! Chapelaria Mazer

Rua 15 de Novembro 72 w Kurytybie
Sprzedaje z powodu kryzysu towary poniżej podane
bardzo tanio:

Pierwszorzędne kapelusze Fabryka czapek skórzanych i z materiałów
dla chłopców i mężczyzn, koszule, pończochy, sakarpetki, krawaty,
parasole, kołnierzyki, trzewiki dla dzieci, perfumerje i wo-
góło artykuły galanteryjne.

Trzewiki dziecięce w różnych wielkościach i formach po cenach
bardzo niskich

MAMY TYLKO DOBRE TOWARY.

Prosimy odwiedzić nasz skład i przekonać się o dobrych towarach i ich ber-
niskich cenach. — Mówi się po polsku.

Jaką linią okrętową jęzdzic do Polski? ... Tylko

„Chargeurs Reunis” i „Sud Atlantique”

Dlaczego? Bo tanio, szybko, luk-
susowo i wygodnie

KOMPANJA OKRĘTOWA PODEJMUJE SIĘ SPRZE-
DAŻY BILETÓW BEZPOŚREDNIO DO KAŻDEGO MIA-
STA W POLSCE i odwrotnie bilety chmada z Polski do
Brazyliji.

JEDNOLITA TRZECIA KLASA.

Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia
z Brazyliją i Argentyną.

Doskonała organizacja przy sprowadzaniu rodzin ze wszyst-
kich miast Europy Centralnej a szczególnie z POLSKI.

Informacje w języku polskim i brazylijskim udziela
wyłączny PRZEDSTAWICIEL NA PARANÁ:

P. TEOFIL G. VIDAL

Curityba -- Rua 15 de Novembro 605
Paraná

Przedsiębiorcy i Kupcy ogłaszajcie się w „LUDZIE”

Spróbujcie znakomity **CRUSH de ATLANTICA** napój bez alkoholu z soku nowy napój pomarańczowego Kosztuje Tuzin butelek tylko 7\$500 już dostawione do domu

JUŻ WYSZEDŁ Z DRUKU KALENDARZ „LUDU” i „Przyjaciela Rodziny” — POWIĘKSZONY —

Zawiera rzeczy niezwykle ciekawe i interesujące, we-
sółe, zabawne i pouczające. Liczne fotografie z kolonii polskich
w Brazyliji zdobiją tekst.

Choć kalendarz na rok 1931 wydajemy powiększony, cena po-
staje ta sama co w roku zeszłym, a mianowicie 2\$000 za
egzemplarz. Piękna okładka kolorowa. Nadto dołączony jest
osobny kalendarz ścienny.

Przy większych zamówieniach dajemy 20 procent upustu.
Prosimy nadsyłać zamówienia do Redakcji lub też do Panów
Agentów „Ludu”.

Przy zamawianiu pojedynczych egzemplarzy należy dołączyć
\$500 na przesyłkę

W sprzedaży w Kurytybie w sklepach:

Amplewskiego,
Jomsbkiego,
Kurytybawskiego,
Hocca Bieckiego,
Wydawnictwa
Schmida.

W Włosku na Rua 1-ro de Março (róg Quinze).
W Włosku na Rua Quinze (obok Casa Metal).

DO CZEGO SŁUŻY TELEGRAF SŁONIOM, ŻYRAFOM I PAWJANOM?

Wesołe Łopoty Anglików w Afryce

Angielski zarząd południowo-
zachodniej Afryki, dawnej kolonii
niemieckiej, oddanej w drodze
mandatu Anglii, powiżają posta-
nowienie zniesienia wszystkich
linij telegraficznych i telefoniez-
nych w tym kraju, a zaprowa-
dzenie w ich miejsce radio-tele-
grafu i radio telefonu.

Powodem tego kroku nie jest
wcale skrajne zamieszanie do
postępu i najnowszych wynalaz-

ków, ale brak możności dania
sobie rady ze słoniami, żyrafami
i małpami, a szczególniej paw-
janami.

Słonie uważają słupy telegra-
ficzne za doskonały przedmiot do
gimnastyki porannej. Taki czwo-
ronożny olbrzym na śniadanie,
bez żadnej innej przyczyny, jak
chęci ruchu, wyrwa parę luzni-
ków słupów i rozrzuca na wszyst-
kie strony.

Żyrafy, choć nierozumnie, a-
le za to jeszcze częściej stosun-
kowo, wyrządzają ogromne szkody.
Pędzą mianowicie na osłep,
zaczepiają swoimi długimi szy-
jami o druty, a nie mogąc ich
przebyć, z gniewu rozrywają je
w kawałki.

Natomiast pawiany uważają,
że druty telegraficzne założono
tylko dla ich przyjemności i dla
popisywania się sztuczkami cyr-
kowemi, co także nie pomaga do
przesyłania depesz telegraficz-
nych, ani też uskuteczniania
rozmów telefonicznych.

Do tych szkodników przyłą-
czają się Buszmeni, t.j. dzicy
krajowcy, żyjący w tej kolonii.
Dla nich miedziany drut telegra-
ficzny jest pożądaną zdobyczą —
gdyż sporządzają z niego nara-
mienniki i bransoletki na nogi
dla swoich piękności.

Wprawdzie istnieje w połud-
niowo-zachodniej Afryce liczny
personel do strzeżenia linij tele-
graficznych, ale te patroli zaj-
mują się więcej poszukiwaniem
dżamentów, znajdujących w tam-
tych okolicach dość często, ani-
żeli strzeżeniem powierzonych
ich opiece linij.

To wszystko doprowadziło
wreszcie zarząd kolonii do wy-
mienionego na początku posta-
nowienia.

Wesoły kącik.

UCZCIWY KUPIEC.

— Wieg pan reżyzy, że te spodnie
są całe z wesy? —
— Nie mogę pana wprowadzać w
błąd! Guziki są z kości.

—0—

— E, moja pani — co mi z tego
przyszło, że mąż odzwyczaila od
pijanstwa i nauczyłm go pić tylko
wodę. Kiedy właśnie przez wodę
zginął. Utopił się moja Pani, kąpiąc
się w rzecze.

WSZYSTKO JAK NAJLEPIEJ.
Ojciec (do córki wkrótce po ślu-
bie): — No i eż, jakże ci się podo-
ba stan małżeński?

— Córka: — O, wszystko najle-
piej, tylko do męża przyzwyczail się
nie mogę...

CHYTRY.

— Teraz dostaniesz takie łanie,
że popamiętasz ruski miesiąc... Cze-
go się tak smarkozu patrzysz na
mnie?

— Bo w historii naturalnej piśze,
żeby podrażnionemu lwu patrzeć
spokojnie i ostro w oczy, wtedy on
będzie wspaniałomyślny, zawijsie i
odejdzie!

—0—

— Dniem i nocą śnię tylko o to-
bie, Marysiu.

— Ach, dlatego to wyglądasz
zawsze tak zaspany.

NOWOMODNA CHOROBA.

Lekarz: — Jakże się ma pańska
żona?

Urządnik: — Dziękuję, reumatyzm
już zginął, teraz boli ją głowa.

Lekarz: — Jutro przyjdę ją zbadać.

Urządnik: — Zbyteczna rzecz, pa-
nie doktorze, żona boli głowa dla-
tego, że chciałaby mieć modny ka-
pelusz, a pieniędzy niema.

—0—

— Pożyczylbym panu, ten tysiąc
dolarów, ale jaką będę miał gwa-
rancję że mi je pan odda.

— Słowo uczciwego człowieka.

— Doskonale. Niech go pan do
mnie przyprowadzi.

CZY BABA JEST CZŁOWIEKIEM?

Sprawiedliwie wam mówię, ku-
mie, że baba nie jest człowiekiem!

— Ej, kpiarz z was kumoterku,
dlaczegożby to baba nie miała być
człowiekiem?!

— Ano, przekonajcie się sami...

Jak zawołacie za chłopem: — Hej,
człowieku! — to się ogładnie; a
spróbujcie tak zawołać za babą...
zobaczycie, że są nie ogładnie...

WIELKIE USZY.

— Ależ pan ma wielkie uszy!
— Gdyby je dać na pańską głó-
wę, byłby kompletny osioł.

„Oświata”

CURITYBA — Caixa Postal 155

Poleca nowo nadeszłe książki:

Dr. Bujwid, Stosunki zdrowotne w Bra-
zylji 12\$000

Clemenceau, Blaski i nędze zwycię-
stwa 16\$000

Sienkiewicz, Rodzina Polanieckich,
3 tomy 36\$000

Prus, Faraon, 3 tomy 51\$000

Prus, Lalka, 3 tomy 39\$000

Zdziechowski, Przemiany, 2 tomy 10\$000

Żuławski, Na srebrnym globie 7\$000

Zeromski, Popioły, 3 tomy 27\$000

Sienkiewicz, Legiony 6\$000

Kostowski, Powroty 10\$000

Geechmid, Lord Byron, Romans
wielkiej miłości 15\$000

Szczeczka, Złota wolność, 2 tomy 18\$000

Kiedrzyński, Marnotrawcy miłości 9\$000

Anderson, Bajki 12\$000

Grimm, Bajki, wydanie luksusowe
ilustrowane 27\$000

Grimm, Bajki 1001 noc 12\$000

Mrozowiecka, Koledzy 5\$000

Ks. Grabowski, Prawo kanoniczne 35\$000

Rocznik Statystyki Rzeczypospolitej Pol-
skiej, oprawa pięcienna, r. 1929 15\$000

Traktat wersalski, opr. pięcienna 10\$000

Księga wynalazków i przygód i pe-
drózy 55\$000

Węclewski, Słownik łacińsko-polski
do autorów klasycznych 20\$000

Arct. Słownik ilustrowany języka
polskiego, 2 tomy 95\$000

Pawłowski, Polska współczesna 6\$000

Jeske-Choiński, Tiara i korona
2 tomy 9\$000

—0—

Czytelniku! Poradź sąsiadowi
aby zamówił sobie „Lud”.